

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **H. P.**, bývajúcej v O., proti odporkyni **A. E.**, bývajúcej v D., zastúpenej JUDr. D. J., advokátkou so sídlom v B., o **zaplatenie 1 700 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 6 Ro 411/2010, o dovolaní odporkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 29. apríla 2011 sp. zn. 25 Co 47/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Navrhovateľke nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Platobným rozkazom z 3. novembra 2010 č.k. 6 Ro 411/2010-21 Okresný súd Komárno uložil odporkyni, aby v lehote 15 dní zaplatila navrhovateľke 1 700 € s príslušenstvom (určeným v platobnom rozkaze) alebo podala odpor s odôvodnením (§ 172 ods. 1 O.s.p.).

Odporkyňa 30. novembra 2010 podala „žiadosť o preverenie“, v ktorej vyslovila nesúhlas s postupom súdu.

Okresný súd Komárno uznesením z 8. decembra 2010 č.k. 6 Ro 411/2010-26 odporkyňu vyzval, aby spresnila, o čo jej v predmetnom podaní ide a v čom spočíva nesprávnosť postupu súdu. Dodal, že ak výzve nevyhovie, bude „žiadosť o preverenie“ považovaná za odpor proti platobnému rozkazu.

Uznesenie Okresného súdu Komárno z 8. decembra 2010 č.k. 6 Ro 411/2010-26 napadla odporkyňa „odvolaním“, v ktorom uviedla, že neexistuje právny titul, z ktorého by bolo možné vyvodit' jej povinnosť zaplatit' navrhovateľke ňou požadovanú sumu.

Okresný súd Komárno uznesením z 19. januára 2011 č.k. 6 Ro 411/2010-33 odmietol odpor a odvolanie ako oneskorene podané (§ 174 ods. 3 písm. a/ O.s.p.). Vychádzal z toho, že platobný rozkaz bol odporkyňi riadne doručený 8. novembra 2010. Keďže v lehote 15 dní nebol podaný proti nemu odpor, platobný rozkaz nadobudol 21. novembra 2010 účinky právoplatného rozsudku. Odporkyňa podala odpor až po uplynutí uvedenej lehoty.

Odporkyňa listom z 9. februára 2011 vyzvala súd, aby v rámci „autoremedúry zrušil nezákonne vydaný platobný rozkaz“, lebo rozhodol miestne nepríslušný súd. V zmysle § 84 O.s.p. bol totiž na konanie miestne príslušný Okresný súd Dunajská Streda.

Krajský súd v Nitre uznesením z 29. apríla 2011 sp. zn. 25 Co 47/2011 uznesenie Okresného súdu Komárno z 19. januára 2011 č.k. 6 Ro 411/2010-33 potvrdil ako vecne správne (§ 219 ods. 1 O.s.p.). V odôvodnení uviedol, že platobný rozkaz bol odporkyňi doručený 8. novembra 2010. Odporkyňa podala odpor proti nemu (až) 30. novembra 2010, teda po uplynutí lehoty 15 dní. Súd prvého stupňa preto rozhodol správne, pokiaľ odpor odmietol ako oneskorene podaný (§ 174 ods. 3 písm. a/ O.s.p.). Odvolací súd dodal, že „navrhovateľka podala návrh na vydanie platobného rozkazu Okresnému súdu Komárno. Je pravdou, že odporkyňa má bydlisko v obvode Okresného súdu Dunajská Streda, ktorý je jej všeobecným súdom. Súd má však povinnosť skúmať miestnu príslušnosť iba podľa § 88 O.s.p. v zmysle § 105 ods. 1 O.s.p. Iba v prípade, že miestnu príslušnosť namieta odporca, súd skúma miestnu príslušnosť aj podľa § 84 O.s.p. Neskôr ju skúma len na námietku účastníka, ak ju uplatní najneskôr pri prvom úkone, ktorý účastníkovi patrí. Takým (úkonom) bolo podanie odporu, avšak odporkyňa v podanom odpore námietku miestnej nepríslušnosti nenamietala vôbec. Platobný rozkaz je tak právoplatný a vykonateľný, keď bol vydaný zákonným súdom – miestne a vecne príslušným“.

Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podala odporkyňa dovolanie, ktorým poukazovala na procesné nesprávnosti, ku ktorým došlo pri vydávaní platobného rozkazu. Podľa jej názoru došlo v konaní k procesnej vade uvedenej v § 237 O.s.p. postihujúcej

zmätočnosťou tak platobný rozkaz, ako aj potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu. „Navrhovateľke bola bez právneho dôvodu poskytnutá jednostranná výhoda, ktorá nemá oporu v zákone“. V danom prípade bol na prejednanie a rozhodnutie veci miestne príslušný Okresný súd Dunajská Streda, v obvode ktorého má odporkyňa bydlisko, teda nie Okresný súd Komárno. Odvolací súd to síce pripustil, napriek tomu ale Okresnému súdu Komárno nevytkol, že vec prejednal, i keď nebol miestne príslušný. Dovolateľka nesúhlasila s názorom odvolacieho súdu, v zmysle ktorého je predmetný platobný rozkaz právoplatný a vykonateľný, vydaný miestne a vecne príslušným súdom. Podľa názoru dovolateľky by sa tento platobný rozkaz mohol stať právoplatným a vykonateľným iba vtedy, keby bol vydaný Okresným súdom Dunajská Streda „ako zákonným miestne a vecne príslušným súdom“. Z týchto dôvodov žiadala napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Navrhovateľka sa k dovolaniu písomne nevyjadřila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená advokátkou (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu. V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide

o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadla odporkyňa dovolaním, nevykazuje znaky žiadneho z uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., proti ktorým je dovolanie prípustné. Procesnú prípustnosť jej mimoriadneho opravného prostriedku preto z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

So zreteľom na obsah dovolania a vzhľadom na § 242 ods. 1 O.s.p. dovolací súd skúmal, či v konaní na súdoch nižších stupňov nedošlo k procesným vadám v zmysle § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z uvedených väd ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania, nie je významný subjektívny názor účastníka, ale len zistenie, že k vade tejto povahy skutočne došlo.

Dovolateľka v dovolaní bez bližšej špecifikácie uviedla, že v konaní došlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p.

Dovolací súd vychádzal z obsahu jej dovolania (§ 41 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že dovolateľka netvrdí existenciu väd uvedených v § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. (vady tejto povahy ani v dovolacom konaní nevyšli najavo). Obsah dovolania nasvedčuje tomu, že odporkyňa namieta odňatie jej možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť realizovať procesné oprávnenia priznané mu v konaní za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

1. Podľa § 105 ods. 1 O.s.p. súd skúma miestnu príslušnosť iba podľa § 88. Ak však navrhovateľ vystupuje v rôznych veciach opätovne ako navrhovateľ alebo ak miestnu príslušnosť namieta odporca, súd skúma miestnu príslušnosť aj podľa § 84 až 87. Súd skúma miestnu príslušnosť prv, než začne konať o veci samej. Neskôr ju skúma len na námietku účastníka, ak ju uplatní najneskôr pri prvom úkone, ktorý účastníkovi patrí.

Z uvedených ustanovení vyplýva, že pokiaľ už súd začal konať vo veci samej, môže svoju miestnu príslušnosť skúmať len na námietku účastníka, a to iba vtedy, ak ju účastník uplatnil pri prvom úkone, ktorý mu patril.

V preskúvanom prípade za začatie konania vo veci samej treba považovať vydanie platobného rozkazu. Prvým úkonom účastníka v zmysle § 105 ods. 1 O.s.p. je vo všeobecnosti ten úkon, ktorým účastník po prvý raz mal možnosť v konaní procesným spôsobom reagovať.

V čase podania návrhu mala odporkyňa bydlisko v okrese Dunajská Streda. V zmysle § 84 a 85 O.s.p. bol preto v čase podania návrhu na konanie miestne príslušný Okresný súd Dunajská Streda ako všeobecný súd odporkyne. Zo spisu vyplýva, že odporkyňa nedostatok miestnej príslušnosti Okresného súdu Komárno nenamietla v prvom úkone, ktorý jej patril.

Z princípu koncentrácie uplatneného v Občianskom súdnom konaní vyplýva, že určité úkony účastníkov konania zákon môže koncentrovať do určitej fázy konania. Pokiaľ odporkyňa po začatí konania vo veci samej miestne nepríslušným súdom nenamietla túto skutočnosť (nedostatok miestnej príslušnosti) pri svojom prvom úkone, ktorý jej patril, došlo k odstráneniu nedostatku tejto podmienky konania (miestnej príslušnosti). Rovnako odborná právnická literatúra zastáva názor, že ak účastník nevyužil procesnú možnosť namietnuť nedostatok miestnej príslušnosti najneskôr pri prvom úkone, ktorý mu patrí, dochádza v prípade nevyužitia tejto možnosti účastníkom konania ku konvalidácii nedostatku miestnej príslušnosti súdu (porovnaj „Občiansky súdny poriadok – Komentár“, Števček / Ficová a kol., C. H. Beck, 2009, str. 279).

V preskúvanej veci Okresný súd Komárno, ktorý v čase podania návrhu na vydanie platobného rozkazu nebol miestne príslušný, nepostúpil vec inému súdu (Okresnému súdu Dunajská Streda) a začal konať vo veci samej – vydal platobný rozkaz. Odporkyňa ale jeho

miestnu nepríslušnosť nenamietala pri prvom úkone, ktorý jej patril. Správne preto odvolací súd konštatoval odstránenie nedostatku miestnej príslušnosti.

2. Dovolací súd so zreteľom na § 242 ods. 1 O.s.p. skúmal tiež, či k odňatiu možnosti odporkyne konať pred súdom nedošlo odmietnutím jej odporu a následným potvrdením odmietajúceho uznesenia súdu prvého stupňa odvolacím súdom. O vadu konania v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. by totiž mohlo ísť, pokiaľ by súd prvého stupňa odmietol odpor proti platobnému rozkazu, hoci by pre to neboli dané zákonné predpoklady.

V danom prípade bol platobný rozkaz Okresného súdu Komárno z 3. novembra 2010 č.k. 6 Ro 411/2010-21 v súlade s ustanovením § 173 ods. 1 O.s.p. doručený odporkyni do vlastných rúk 8. novembra 2010. V platobnom rozkaze uvedená lehota 15 dní, v ktorej mohla odporkyňa podať odpor, uplynula 24. novembra 2010. Keďže odporkyňa v tejto lehote nepodala proti platobnému rozkazu odpor, nadobudol platobný rozkaz účinky právoplatného rozsudku (§ 174 ods. 1 O.s.p.).

Súdy za odpor považovali (v poradí prvé) podanie odporkyne označené ako „žiadosť o preverenie“. Odpor bol ale podaný oneskorene, preto ho súd prvého stupňa správne odmietol (§ 174 ods. 3 písm. a/ O.s.p.) a odvolací súd opodstatnene potvrdil odmietnutie odporu.

3. Keďže prípustnosť dovolania odporkyne nevyplýva z § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. a v konaní nedošlo k procesným vadám uvedeným v § 237 O.s.p., dovolací súd odmietol tento mimoriadny opravný prostriedok podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúci proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

V dovolacom konaní bola procesne úspešná navrhovateľka a vzniklo jej právo na náhradu trov dovolacieho konania proti odporkyni, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Navrhovateľka v dovolacom konaní nepodala návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov dovolacieho konania, preto jej dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 13. októbra 2011

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková